

SZAKVÉLEMÉNY

Amely készült az MNB Ingatlan KFT (1054 Budapest, Szabadságtér 9.) megbízásából a mellékelt listán szereplő 11 fatáblára és 1 vászonra készült, különböző technikájú alkotásról. Feladatom a festmények szakértői véleményezése, állapotfelmérése és értékbecslése.

A feladat elvégzéséhez 2020, június 2-án szemlét tartottunk a Műcsarnokban Major Kamill: Papírok–rácsok–akkád című kiállításának helyiségében, itt vizsgáltuk meg az alkotásokat. A fatáblákon ragasztott kivágott formákkal létrehozott alkotások a kiállítási protokollnak megfelelően kiváló állapotban találtuk.

A szakvélemény elkészítésénél szükséges a művek az eredetiségének megállapítása. Jelen esetben ez nem szükséges, ugyanis a műveket a még élő alkotó bocsátotta a Műcsarnok rendelkezésre, akik körültekintően jártak el a szervezésnél és a rendezésnél, így a művek eredetisége nem kétséges.

A szakvélemény elkészítéséhez nélkülözhetetlen az alkotó elhelyezése az életművet kísérő korszakban, ennek elvégzéséhez szükséges életpályája főbb momentumainak a kiemelése. A Perkátán 1948-ban született alkotó művészeti fejlődésének első meghatározó pontja Pécssett a Lantos Ferenc által vezetett képzőművészeti szakkör volt, majd ezt követték a pécsi Képzőművészeti Szakközépiskolában végzett tanulmányai. Mint katalógusának bevezető tanulmányában Pernecky Géza megjegyzi: „Ha Major Kamill néhány évvel korábban születik, talán ő is a Pécsi Műhely tagja lett volna, ahogy a csoportosulás tagjává vált például Halász Károly, Kismányoki Károly vagy Pinczehelyi Sándor.” Bár nem volt tagja, de elsősorban mestere, Lantos Ferenc és a többiek meghatározóak voltak művészi pályája indulásában. Azon belül is azok a Bonyhádi Zománc Alkotótelepen készített konstruktív műveik, amelyek hatása a legkorábbi 1975/76-os alkotásain megfigyelhetők. A Pécsi Műhely tagjain kívül a Bonyhádon is alkotó Gyarmathy Tihamért, valamint Bálint Endrét és Martyn Ferencet tartja mestereinek, akiknek hatását áttételesen ezen az alkotásain figyelhetjük meg. Rövid budapesti kitérő után Franciaországba emigrál 1972-ben. Itt tanulmányait a Ecole Nationale Supérieure des Arts Décoratifs-on fejezi be, ahol a sokszorosítási technikákban mélyed el, ennek az intézménynek lesz aztán a tanára is, amely tény egyértelműen tanúskodik elismertségéről, áttételesen művészeti kvalitásairól is.

A Párizsban a magyar kolónia tagjaival - Pátkai Ervinnel, Anna Markkal, Etienne Hajduval, Székely Verával - ismerkedik meg, akik hamar befogadják körükbe. Tőlük is nagyobb hatással volt rá Hantai Simon és Reigl Judit művészete. Major Kamill segítette Hantait csomózás technikáját alkalmazó néhány alkotása elkészítésében .

Major Kamill indulását befolyásolta a Pécsi Műhely tagjainak konstruktív szemlélete. Őt azonban nem a nagy felületekben felvitt azonos színnel létrehozott alkotások létrehozása érdekli, hanem a sűrű vonalhálók metszései által létrejövő alkotások. Az 1980-as évek elején figyelme a mozgalmas különféle színű rácsszerkezetek, majd a bonyolult geometriai problémát felvető Fraktálok ábrázolása felé fordult. A fraktálok határoló vonalai vagy - felületei végtelenül „gyűröttek” vagy „érdeseek”, illetve „szakadásosak” (szakkifejezéssel, nem differenciálhatóak). A második gyakori jellemzőjük a rendkívül problematikus, de „laikus szemmel” is jól érzékelhető önhasonlóság.

A kollekció alkotásainak létrehozását 1989-től kezdi, és napjainkig következetesen variálja, elemzi, elmélyíti. Perneczky Géza előszavában (Major Kamill és az égtájak) megemlíti, hogy a művész már 1967-ben Pécsen vásárolta meg a Gilgames eposz könyvét és szinte Bibliájaként kezeli azóta is. Őt elsősorban nem a tartalom, hanem az írásjelek megfajtása, a sérült, kopott, évezredes archeológiai lelet üzenete érdekli. Ahogy a táblákat megviselte az idő, úgy roncsolja Major Kamill is a fatáblákra applikált fa motívumait fűrészszel, flex-szel, ezzel egyrészt azok sérülékenységét kifejezve, másrészt a roncsolás eredményeként az amúgy is megmozgatott területet még mozgalmassá teszi a festés alól előkerülő fa világos színével. Hangsúlyozom még egyszer, nem elsősorban a történet érdekli, hanem az agyagtáblák mély rétegének felfejtése a Gilgames eposz írásjeleinek a „rekonstruálása”. A fatáblára felvitt pszeudó írásjelek sorba rendezése, a sorok egymás alá helyezése. (Gilgames, Asszír, Akkád) Ezek az alkotásokban találja meg sajátos, csak rá jellemző nyelvét, kifejezési formáját Major Kamill. Elmondása szerint a Gilgames eposzban szinte minden fontos gondolat csírája benne van, amellyel a későbbi korok művészete foglalkozott. Ezeket a motívumokat azonban a művész gyakran roncsolja, ahogyan akár a természet, akár a társadalom is teszi a kulturális örökséggel.

Major Kamill művészetének mélyrétegeit legtalálósabban Mattyasovszky Péter írása tárta fel: *„A fekete és fehér, színes és színtelen, telt és üres közötti metamorfózist kutatja; az anyag örök átváltozását, hogy az emberi test, az írott és vésett szövegek maradványainak prezentálásával tudatosítsa bennünk az ember és kultúrájának mulandóságát, s kitapogassa az emlékezet határait. A*

nyomhagyás eszközeivel igyekszik a nyomtalanság érzetét kelteni, hogy a megszűnés pillanatát tetten érje, s mint örök állandót mutathassa fel. Méltatói egy része szerint munkásságának kulcsszavai: a melankólia és a nosztalgia, mások a léten túli lét biztató üzenetét olvassák ki műveiből”.

Az utóbbi évek műkereskedelmi tendenciáit vizsgálva megállapíthatom, hogy reneszánsza van az úgy nevezett kortárs-klasszikus alkotásoknak, különös tekintettel a 70-es 80-as években készült műveknek. Ezen belül is ki kell emelni a sokszínű Iparterv kiállítások alkotóit, valamint a Pécsi Műhely korai periódusában született műveket. Ha nem is volt Major Kamill tagja az utóbb említett csoportnak, de korai, az 1970-es években készült alkotásai mégis hozzájuk is köthetők, minőségüket tekintve egyenrangúak azokéval. Ennek megfelelően a korai műveket ítéli a piac a legértékesebbeknek, hiszen ezek nem egyszerűen nagyon jó minőségű alkotások, hanem egyben kordokumentumok is. Az ekkor készült művek visszahatnak az alkotók később készült alkotásainak árára is, azaz emelik azokat. Különösen vonatkozik ez azon alkotókra, akik magas színvonalon tudják továbbfejleszteni, megújítani művészetüket. Ebbe a csoportba tartozik Major Kamill is. Rendkívül következetesen fejleszti művészetét – a hálós képektől, a rácsos és a Fraktál képeken át a fent említett fatáblás alkotásokig - megingásai, hullámvölgyei nincsenek.

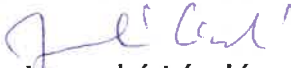
Világ viszonylatban pedig példaként két barátja, illetve példaképe Hantai Simon és Reigl Judit festményei árának növekedését hozhatom fel. Ez a két művész árai adnak némi támpontot, Major Kamill művei becsértékének megállapításához. Természetesen a több százezer Eurós áraikkal nem vetekedhet. Sajnos nincs is igazán referencia ár a nemzetközi aukciós bázisokban. Minden esetre a jelentős közgyűjteményekben található művei tanúskodnak művésze értékeiről, annak eredetiségéről, ami a becsérték megállapítását jelentősen befolyásolja. (Művei megtalálhatók a következő közgyűjteményekben: Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris, Bibliothèque National Párizs, Centre George Pompidou Paris, Bibliothèque Wolfenbüttel Hannover, Institut Supérieur l'Etat de Language Plastique Büsszel Szépművészeti Múzeum – Magyar Nemzeti Galéria Budapest, Városi Múzeum Győr. Janus Pannonius Múzeum Pécs, Fővárosi Képtár Budapest

Információim szerint a külföldi vásárokon szereplő művei 6-20 000 Euro nagyságrendben kelnek el. Ezt az alkotások egyedisége, méretei, az alkalmazott technikák alapján reálisnak tartom.

fel'cél'

Mindezeket figyelembe véve a listán mellékelt festmények következő
becsértékeit állapítom meg:

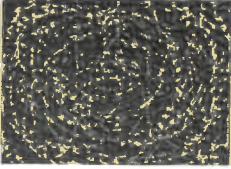
Budapest, 2020.06.22.

Jurecskó László

művészettörténész

igazságügyi szakértő

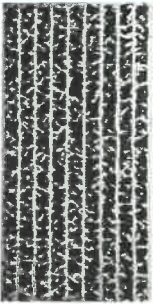

Alkotás	Művész	Cím	Év	Technika	Méret (cm)	Jelzés	Becsérték	Szakértői jegyzet
	Major Kamill	Vízözön sorozat		vegyes technika fa	122x90	A hátolda lon	12420000-138000	Kiállítva a Múcsarnok Major Kamill Papírok - rácsok-akkád kiállításán 2020.02.26 - 04.05
	Major Kamill	Kék Palmyra	2011	vegyes technika, fa	122x164	Jelezve: jobbra lent: K. major 2011	3450000-4140000	Kiállítva a Múcsarnok Major Kamill Papírok - rácsok-akkád kiállításán 2020.02.26 - 04.05
	Major Kamill	Vörös Palmyra	2013	vegyes technika, fa	122x82	A hátolda lon	2070000-2415000	Kiállítva a Múcsarnok Major Kamill Papírok - rácsok-akkád kiállításán 2020.02.26 - 04.05
	Major Kamill	Sárga Palmyra	2013	vegyes technika, fa	122x82	A hátolda lon	2070000-2415000	Kiállítva a Múcsarnok Major Kamill Papírok - rácsok-akkád kiállításán 2020.02.26 - 04.05
	Major Kamill	Palimpseste	2013	vegyes technika, fa	122x85	A hátolda lon	2070000-2415000	Kiállítva a Múcsarnok Major Kamill Papírok - rácsok-akkád kiállításán 2020.02.26 - 04.05

2020.02.26

	Major Kamill	Fehér triptichon, relief	2008	vegyes technika, fa	150x100 /db	A hátolda lon		Kiállítva a Múcsarnok Major Kamill Papirok - rácsok-akkád kiállításán 2020.02.26 - 04.05
				vegyes technika, fa		A hátolda lon		Kiállítva a Múcsarnok Major Kamill Papirok - rácsok-akkád kiállításán 2020.02.26 - 04.05
				vegyes technika, fa		A hátolda lon	8280000-9300000	Kiállítva a Múcsarnok Major Kamill Papirok - rácsok-akkád kiállításán 2020.02.26 - 04.05
	Major Kamill	Akkadian	1989	vegyes technika, fa	123x251	A hátolda lon	3450000-4140000	Kiállítva a Múcsarnok Major Kamill Papirok - rácsok-akkád kiállításán 2020.02.26 - 04.05
	Major Kamill	Ritmus, relief	2010	vegyes technika, fa	122x244	A hátolda lon	3450000-4140000	Kiállítva a Múcsarnok Major Kamill Papirok - rácsok-akkád kiállításán 2020.02.26 - 04.05

gáléria

	Major Kamill	Ismétlődések, relief	2010	vegyes technika, fa	170x122	A hátolda lon	2070000-2415000
	Major Kamill	Maradványok, relief	2012-19	fa, festék	164x122	A hátolda lon	2070000-2415000
	Major Kamill	Asszír, relief	2012-19	fa, festék	175x130	A hátolda lon	2070000-2415000
	Major Kamill	Akkad	2009	akril vászon	150x250	Jeleve hátul: k.major 2010	34540000-3800000

* javította: Jelleve

Jelleve